

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง*

GUIDELINES FOR DIGITAL LEADERSHIP DEVELOPMENT OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE EDUCATION SANDBOX AREA RAYONG PROVINCE

นุจรินทร์ สายพิณ*, เรียงวิญญ์ นิลโคตร, วยวุฒิ บุญลอย

Nutjarin Saipin*, Reongwit Nilkote, Waiwoot Boonloy

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี ประเทศไทย

Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University, Chanthaburi, Thailand

*Corresponding author E-mail: 6526141013@rbru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานการณ์การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางเทียบ หากกลุ่มตัวอย่างของเครื่องชี้และมอร์แกน วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม แบบมีเค้าโครง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 คน คัดเลือกแบบเจาะจง มีเกณฑ์การคัดเลือก คือ 1) มีประสบการณ์ 2 ปี 2) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหาร 2 ปี และ 3) มีความยินดีให้ข้อมูล โดยทั้ง 2 กลุ่มจะไม่ซ้ำกันวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และตรวจสอบด้วยเทคนิคสามเส้า ผลการวิจัย พบว่า 1) บริบทและสถานการณ์ พบว่า การขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดระยองมีศึกษาธิการจังหวัดระยองเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองในการสนับสนุนงานด้านการศึกษา เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดระยอง 2) การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง และ 3) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จากผลการศึกษา พบว่ามี 5 ด้าน คือ การวางแผน การจัดองค์กร งานบุคลากร การอำนวยความสะดวก และการกำกับดูแล

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา, พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

Abstract

This research aims to: 1) Study the management situation in educational institutions within the pilot innovation area of Rayong Province, 2) Examine the relationship between the development of digital leadership among school administrators and the management of educational institutions in

* Received September 16, 2024; Revised October 6, 2024; Accepted October 13, 2024

this pilot area, and 3) Propose strategies for enhancing digital leadership among school administrators to improve management in the pilot educational innovation area of Rayong Province. The research employs a mixed-methods approach, with quantitative data gathered through a questionnaire distributed to a sample size of 346 participants. The sample size was determined using a standard table for Krejcie and Morgan. Data analysis included calculating means, standard deviations, and Pearson correlation coefficients. Qualitative research utilized a structured questionnaire targeting 20 key informants, selected purposefully based on specific criteria: 1) At least 2 years of experience, 2) Involvement in management for at least 2 years, and 3) Willingness to provide information. The two groups of respondents were distinct, and qualitative data were analyzed through content analysis and verified using triangulation techniques. The findings revealed: 1) The context and situation indicate that the Provincial Education Office of Rayong plays a crucial role in fostering cooperation with the Rayong Provincial Administrative Organization to support educational initiatives, thereby driving the province's educational strategies. 2) There is a statistically significant correlation ($p < .01$) between the development of digital leadership among school administrators and the management of educational institutions in the pilot innovation area, indicating a strong relationship. 3) Strategies for developing digital leadership among school administrators were identified across five areas: planning, organization, personnel management, direction, and oversight.

Keywords: Digital Leadership, Educational Administrators, Education Sandbox

บทนำ

ท่ามกลางสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว และยากที่จะคาดเดาได้ ผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรเปลี่ยนแปลงจึงต้องได้รับการพัฒนาทักษะต่าง ๆ เพราะมีความจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาดีจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเอง เพื่อสามารถสร้างนวัตกรรมที่เป็นจุดเด่นและสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่นทั้งทางด้านการบริหารงานวิชาการ การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาตนเอง ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล การนิเทศ การสอน การประเมินผล การสร้างเครือข่าย และเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาถ้าที่จะเปลี่ยน มั่นใจที่จะบริหารจัดการอย่างเต็มที่ สรรค์สร้างนวัตกรรมให้มีลักษณะโดดเด่น เหมาะสมกับสภาพปัญหาการศึกษา เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จสามารถสนองต่อการแข่งขัน มีความทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (ประภาภัทร นิยม และคณะ, 2563) ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจึงเป็นบุคคลที่วงการศึกษายุคดิจิทัลต้องการให้เข้ามาบริหารสถานศึกษาเพราะการเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำดิจิทัล แสดงให้เห็นถึงความกล้าที่จะปรับเปลี่ยนทุกอย่างให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง เข้าใจบริบทของสังคมโลกและสามารถนำองค์ความรู้ด้านการบริหาร สู่การปฏิบัติโดยการมีวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัล การบริหารงานที่เข้าใจบุคลากรในสถานศึกษา การส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีมาใช้จัดกระบวนการเรียนการสอนการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (จิณฉัตร ปะโคทัง, 2561)

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้ การศึกษาจึงต้องมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นความท้าทายของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาในการพัฒนากระบวนการทัศน์ใหม่ เพื่อสร้างนวัตกรรมในการบริหารการศึกษาให้สามารถเชื่อมโยงกับ

การพัฒนาคนและการพัฒนาชุมชน ตลอดจนสร้างกระบวนการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของโลกอนาคต ดังนั้น การศึกษาจึงถูกคาดหวังจากทุกภาคส่วนว่าจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว (วิจารณ์ พานิช, 2556) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นการตอบสนองต่อความต้องการในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่ครบถ้วนและสามารถพัฒนาตัวเองได้เต็มศักยภาพ พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 จึงถูกประกาศใช้เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในหลายมิติ โดยมีเป้าหมายหลัก คือ การสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพ มีความใฝ่รู้ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายได้ดี นโยบายนี้สอดคล้องกับความต้องการของยุคที่เทคโนโลยีและข้อมูลเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทักษะในการเรียนรู้ตลอดชีวิตและความสามารถในการปรับตัวเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิตและการทำงานในยุคปัจจุบัน การที่พระราชบัญญัตินี้เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้เท่าทันโลกและทักษะในการประกอบอาชีพตามความถนัดของแต่ละคน เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนการเผชิญกับความท้าทายของโลกยุคใหม่ การลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาเป็นอีกหนึ่งเป้าหมายสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ โดยการให้รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของการศึกษา จะช่วยให้เด็กในทุกพื้นที่ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน การกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมและการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนที่ตรงตามความต้องการของแต่ละพื้นที่ (สมหมาย ปาจรีฉัตร, 2562) พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นการตอบสนองต่อยุคการเปลี่ยนแปลงที่เน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทยอย่างครอบคลุม โดยมุ่งเน้นการสร้างนักเรียนที่มีความใฝ่รู้ คิดสร้างสรรค์ และสามารถสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี การเรียนรู้ทักษะเหล่านี้สำคัญอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีและข้อมูลเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้แล้วกฎหมายนี้ยังมุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยการให้รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน การกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษา จะช่วยให้เกิดนวัตกรรมที่ตรงตามความต้องการของแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ยังเน้นการขยายผลนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนและวิธีการปฏิบัติที่ดีไปยังสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้การศึกษามีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและสามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงในสังคมและเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วาทีณี พูลทรัพย์ และนุชนรา รัตนศิริประภา, 2564) สอดคล้องกับ หมวดที่ 1 มาตรา 5 ของพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 มีใจความว่า พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ 1) คิดค้นและพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น 2) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา 3) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ 4) สร้างและพัฒนา กลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจึงเป็นทั้งโอกาสและแนวทางการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่จังหวัดระยอง รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนในทุกมิติไปพร้อม ๆ กัน

จังหวัดระยองได้เข้าร่วมเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยส่งเสริมความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการใหม่ มีเป้าหมาย 4 ประการ ได้แก่ 1) เพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียน 2) ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา 3) พัฒนานวัตกรรม การบริหารการศึกษา และ 4) ร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนในการจัดการศึกษา รายงานผลการศึกษาของศึกษาธิการจังหวัดระยอง พบว่า ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย โดยเฉพาะคะแนน O-NET ของนักเรียนระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายยังต่ำกว่าเกณฑ์ นอกจากนี้การประกันคุณภาพ

การศึกษาและการประเมินคุณภาพยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งรวมถึงด้านคุณภาพผู้เรียน การบริหาร การจัดทำหลักสูตร และการใช้เทคโนโลยี ปัญหาการกระจายอำนาจยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ของจังหวัดระยอง (สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดระยอง, 2566)

ความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาเพื่อที่ศึกษาและนำผลการวิจัยมาปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรม การศึกษา จังหวัดระยอง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนาหลักสูตรสรรณะ การส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยี การกระจายอำนาจ ผลิตความร่วมมือทุกภาคส่วน และการสร้างนวัตกรรมกรรมการบริหารและพัฒนา สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับ การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อบริหารสถานศึกษาในพื้นที่ นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

การศึกษาเชิงปริมาณ

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาจังหวัดระยอง จำนวน 3,425 คน จำนวน 83 โรงเรียน ดังนี้โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 20 โรงเรียน โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จำนวน 29 โรงเรียน โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 15 โรงเรียน โรงเรียนในสังกัดเอกชน จำนวน 5 โรงเรียนและโรงเรียนในสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 14 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 346 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง

2. ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ใช้แบบสอบถามจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งผ่านการตรวจสอบและประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ด้านพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ด้านภาษา และ ด้านวิจัย จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือ IOC มีค่าไม่ต่ำกว่า 0.60 - 1.00 นำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายตัวอย่าง จำนวน 30 คน และได้หาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา ทั้งฉบับเท่ากับ 0.86 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ และ จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แบ่งเป็น 2 ตอน คือ 1) แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดระยอง และ 2) แบบสอบถามการบริหารสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert, R., 1993)

3. ด้านการเก็บข้อมูลการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน (checklist) ระยะที่ 2 ส่งเครื่องมือรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 ฉบับ พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้สถานศึกษาส่งเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม และรวบรวมเอาไว้ โดยผู้วิจัยกำหนดวันในการรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการเก็บเครื่องมือรวบรวม

ข้อมูลกลับคืน และระยะที่ 3 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ครบ 346 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

การศึกษาเชิงคุณภาพ

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม โดยการศึกษาวิจัยในขั้นตอนนี้ กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 2 กลุ่ม โดยยึดหลักการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) ด้วยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตามเกณฑ์การคัดเลือก จำนวน 20 คน แบ่งเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก 10 คน และการสนทนากลุ่ม 10 คน มีเกณฑ์การคัดเลือก คือ 1) เป็นผู้มีประสบการณ์การทำงาน อย่างน้อย 2 ปี 2) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 2 ปี และ 3) เป็นผู้มีความยินดีและให้ความร่วมมือให้ข้อมูลเมื่อเกิดข้อสงสัยหรือขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพิ่มเติมได้ โดยทั้ง 2 กลุ่มจะไม่ซ้ำกัน

2. เครื่องมือ ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบด้วยผู้ทรงวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ใช้ในการศึกษาการสนทนากลุ่ม แบบการสนทนากลุ่ม มีลักษณะของข้อคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลหลักได้สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ และแนวคิด ตามประเด็นคำถาม

3. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) และนำเสนอเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการศึกษาศานาการณ์การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องนวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษานาร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน

รายการ	จำนวน	
	n = 346	ร้อยละ
1. เพศ		
เพศชาย	164	47.40
เพศหญิง	182	52.60
รวม	346	100.00
2. อายุ		
20 - 30 ปี	120	34.70
31 - 40 ปี	126	36.40
41 - 50 ปี	59	17.10
51 - 60 ปี	41	11.18
รวม	346	100.00
3. ประสบการณ์ทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	140	40.50
5 - 10 ปี	135	39.00
11 - 20 ปี	34	9.80
20 ปีขึ้นไป	37	10.00
รวม	346	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า 1.1) ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 346 คน จำแนกตามสถานภาพ เพศ ส่วนใหญ่ เป็นเป็นเพศหญิง จำนวน 182 คน คิดเป็น ร้อยละ 52.60 และเพศชาย จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 47.40 ส่วนใหญ่มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 36.40 อายุ 20 - 30 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็น ร้อยละ 34.70 อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10 และอายุ 51 - 60 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็น ร้อยละ 11.80 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 140 คนคิดเป็นร้อยละ 40.50 ประสบการณ์ 5 - 10 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 ประสบการณ์ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 37 คิดเป็นร้อยละ 10.00 และ ประสบการณ์ 11 - 20 ปี จำนวน 34 คิดเป็นร้อยละ 9.80 1.2) บริบทและสถานการณ์ พบว่า การขับเคลื่อนพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดระยองมีศึกษาธิการจังหวัดระยองเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาความร่วมมือกับ องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองในการสนับสนุนงานด้านการศึกษา เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามยุทธศาสตร์ ที่ 1 และ 1.3) เป้าหมายของการพัฒนา พบว่า มีลักษณะบูรณาการและมุ่งการพัฒนากระยองให้เป็นเมืองน่าอยู่และ การขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในจังหวัดระยอง โดยใช้กรอบหลักสูตรจังหวัดระยอง (Rayong MARCO) เป็นเครื่องมือ ได้เริ่มต้นมาตั้งแต่ปี 2561 จนกระทั่งจังหวัดระยองได้รับการประกาศให้เป็นจังหวัดพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างระหว่างการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y
X ₁	1.00					
X ₂	0.62**	1.00				
X ₃	0.64**	0.68**	1.00			
X ₄	0.59**	0.57**	0.61**	1.00		
X ₅	0.60**	0.62**	0.54**	0.66**	1.00	
Y	0.74**	0.73**	0.65**	0.62**	0.70**	1.00

** p < .01

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง 5 คูโดยจะเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X₁) กับการบริหารสถานศึกษานาร่องในพื้นที่นวัตกรรม จังหวัดระยอง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.74 ด้านการเรียนรู้และการปรับตัวตามเทคโนโลยีอย่างเข้าใจ (X₂) กับการบริหารสถานศึกษานาร่องในพื้นที่นวัตกรรม จังหวัดระยอง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.73 ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล (X₅) กับการบริหารสถานศึกษานาร่องในพื้นที่นวัตกรรม จังหวัดระยอง (Y) มีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.70 ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X₃) กับการบริหารสถานศึกษานาร่องในพื้นที่ นวัตกรรม จังหวัดระยอง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.65 และด้านการบริหารงานบุคคลเพื่อสร้างแรงจูงใจ (X₄) กับ การบริหารสถานศึกษานาร่องในพื้นที่นวัตกรรม จังหวัดระยอง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.62

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อบริหาร สถานศึกษาในพื้นที่นาร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง จากการศึกษาพบว่า ผู้วิจัยได้นำแนวทางการพัฒนา ภาวะผู้นำดิจิทัลมาปรับประยุกต์ใช้กับการบริหารงานของสถานศึกษานาร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยแบ่ง

ออกเป็น 5 ด้าน: การวางแผน (P), การจัดองค์กร (O), งานบุคลากร (S), การอำนวยความสะดวก (D), และการกำกับดูแล (C) ประกอบด้วย 1) การวางแผน (Planning) การจัดทีมงานและเครือข่ายเพื่อสร้างระบบที่เข้มแข็ง การรวบรวมข้อมูลและเอกสารเพื่อการวางแผน และการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน 2) การจัดองค์กร (Organizing) การสนับสนุนงบประมาณและสร้างเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล การจัดเวทีสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียน 3) งานบุคลากร (Staffing) การอบรมและสนับสนุนบุคลากรในการปรับเปลี่ยน การนำเสนอผลงานและการสร้างความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลง 4) การอำนวยความสะดวก (Directing) การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน การสร้างภาวะผู้นำและการสนับสนุนการพัฒนาภาวะผู้นำในบุคลากร และ 5) การกำกับดูแล (Controlling) การติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงาน การใช้เทคโนโลยีในการติดตามผลงาน และการประชาสัมพันธ์ผลงานของสถานศึกษา และผลการศึกษาดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นว่าการปรับใช้แนวทางการพัฒนาผู้นำดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษามีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาที่กำลังเกิดขึ้นในสถานศึกษาและในสังคมโดยรวม และสามารถสรุปได้ตามภาพประกอบที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 การประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง พบประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการศึกษาศานการณ์การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง พบว่า สถานการณ์การบริหารสถานศึกษาในจังหวัดระยองเน้นการร่วมมือระหว่างศึกษาธิการและองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายของจังหวัด โดยเน้นการใช้กรอบหลักสูตรจังหวัด (Rayong MARCO) เพื่อสร้างแบบอย่างให้กับพื้นที่อื่น ๆ ในการพัฒนาศึกษาและสร้างนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมในระยอง และได้รับการยอมรับในฐานะจังหวัดพื้นที่นาร่องนวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัติ

แสดงถึงความสำเร็จและความมุ่งมั่นในการพัฒนาศึกษาในจังหวัดระยองอย่างต่อเนื่องตามเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับ วาทีนี พูลทรัพย์ และ นุชนรา รัตนศิริระประภา ได้ พบว่า การบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การบริหารฐานนวัตกรรม การบริหารสมรรถนะองค์กร การบริหารหุ้นส่วนองค์กร ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม การพัฒนานวัตกรรม นวัตกรรมเชิงระบบ และการบริหารแผนนวัตกรรม ผลการยืนยันองค์ประกอบเหล่านี้ พบว่า มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง การบริหารฐานนวัตกรรม มุ่งเน้นการจัดการและพัฒนาฐานข้อมูลนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการศึกษาให้มีข้อมูลที่ทันสมัยและใช้ในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารสมรรถนะองค์กร เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพขององค์กร เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว การบริหารหุ้นส่วนองค์กร สร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างการศึกษาให้เป็นระบบและมีการสนับสนุนจากชุมชน ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม พัฒนาผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการนำพานวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ การพัฒนานวัตกรรม มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาบุคลากรที่มีความคิดสร้างสรรค์และทักษะในการคิดค้นนวัตกรรม นวัตกรรมเชิงระบบ มุ่งปรับปรุงระบบการศึกษาให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การบริหารแผนนวัตกรรม ช่วยกำหนดทิศทางและการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การนำนวัตกรรมมาใช้เกิดประสิทธิผลสูงสุด (วาทีนี พูลทรัพย์ และ นุชนรา รัตนศิริระประภา, 2564) สอดคล้องกับ สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกาญจนบุรี ได้ศึกษาและ พบว่า การบริหารพื้นที่นวัตกรรมศึกษามีโครงสร้างที่ประกอบด้วยคณะกรรมการ 2 ชุดหลัก ได้แก่ คณะกรรมการนโยบาย และ คณะกรรมการบริหาร โดยคณะกรรมการนโยบายทำหน้าที่วางกรอบการพัฒนาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กำกับ ประเมินผล และนำข้อเสนอแนะไปขยายผลในระดับประเทศ ทำให้การพัฒนาที่มีทิศทางที่ชัดเจนและสามารถขยายผลสู่ระดับชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโครงสร้างการบริหารนี้ช่วยให้การจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีความยืดหยุ่นและคล่องตัวมากขึ้น ทั้งยังเชื่อมโยงนโยบายระดับท้องถิ่นกับระดับชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการนโยบายและคณะกรรมการบริหารทำให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ความร่วมมือกับภาคีภายนอกและผู้เชี่ยวชาญยังช่วยเสริมสร้างและพัฒนาหลักสูตร สื่อการสอน และการประเมินผลให้สอดคล้องกับความต้องการและมาตรฐานการศึกษาที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โครงสร้างนี้ไม่เพียงแต่ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาของนักเรียน แต่ยังสร้างระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนสำหรับอนาคต (สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกาญจนบุรี, 2561)

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปน้อย คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X1) กับการบริหารสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมจังหวัดระยอง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.74 การเรียนรู้และการปรับตัวตามเทคโนโลยีอย่างเข้าใจ (X2) กับการบริหารสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรม จังหวัดระยอง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.73 ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล (X5) กับ การบริหารสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรม จังหวัดระยอง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.70 องค์กรแห่งการเรียนรู้ (X3) กับ การบริหารสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรม จังหวัดระยอง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.65 และ การบริหารงานบุคคลเพื่อสร้างแรงจูงใจ (X4) กับการบริหารสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรม จังหวัดระยอง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.62 สอดคล้องกับ วัชรภัทร เชนะวัฒนศิริดำรง พบว่า การจัดการนวัตกรรมในชั้นเรียนและปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการนวัตกรรมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ทุกปัจจัยที่ศึกษา ได้แก่ การรับรู้ความสามารถร่วมกันของครู ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม และคุณลักษณะของผู้นำเชิงนวัตกรรม ล้วนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการนวัตกรรมในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (วัชรภัทร เชนะวัฒนศิริดำรง, 2565) สอดคล้องกับ ปรกรณ์ชัย สุพัฒน์ และมนัญญา นาคสิงห์ทอง พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรม

การจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษเน้นที่ 3 ตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การทำงานเป็นทีม และวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงาน โดยสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ $Y = 0.742 + 0.613X_6 + 0.575X_7 + 0.300X_8$ และสมการคะแนนมาตรฐาน $Z = 0.193Z_1 + 0.075Z_2 + 0.0572$ (ปกรณชัย สุพัฒน์ และมนัญญา นาคสิงห์ทอง, 2566)

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง พบว่า การวิจัยนี้นำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลในสถานศึกษา โดยแบ่งการบริหารงานออกเป็น 5 ด้าน การวางแผน การจัดองค์กรงานบุคลากร การอำนวยความสะดวก และการกำกับดูแล การวางแผนเน้นการสร้างทีมงานและกำหนดเป้าหมายชัดเจน การจัดองค์กรเน้นการสนับสนุนงบประมาณและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ งานบุคลากรมุ่งอบรมและสนับสนุนการปรับเปลี่ยน การอำนวยความสะดวกส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและภาวะผู้นำ และการกำกับดูแลเน้นการติดตามและประชาสัมพันธ์ ผลงาน ผลการศึกษา พบว่า แนวทางนี้ช่วยให้สถานศึกษาปรับตัวได้ดีและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสังคม โดยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและนักเรียนในโลกดิจิทัล สอดคล้องกับ คำพล เจริญรักษ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และศึกษานิเทศก์ต้องการปรับเปลี่ยนเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาช่วยให้โรงเรียนนาร่องสามารถปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทเฉพาะของพื้นที่ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติจริง เพิ่มความสนใจและความสุขในการเรียนของนักเรียน ผลการประเมิน โดยผู้บริหารและครู พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาศักยภาพนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (คำพล เจริญรักษ์, 2565) และสอดคล้องกับ สนิธนาฏ อารีย์ และวุฒิชัย เนียมเทศ ได้ศึกษาและ พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้ อยู่ในระดับปานกลาง โดยรายด้าน ได้แก่ จินตนาการเชิงสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์ กรอบความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน สภาพที่พึงประสงค์ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.29 ซึ่งความต้องการจำเป็นมากที่สุดอยู่ที่ด้านจินตนาการเชิงสร้างสรรค์และกรอบความคิดสร้างสรรค์ (สนิธนาฏ อารีย์ และวุฒิชัย เนียมเทศ, 2566)

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ทางสถิติที่สูงระหว่างการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องการศึกษาของจังหวัดระยอง ซึ่งเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพการศึกษาในพื้นที่ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลจึงต้องเน้นที่ การวางแผน การจัดองค์กร งานบุคลากร การอำนวยความสะดวก และการกำกับดูแล เพื่อสร้างความเป็นองค์กรวมในการพัฒนาคุณภาพในพื้นที่นั้นอย่างเหมาะสมและยั่งยืน ดังนั้น การเชื่อมโยงและปรับปรุงแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลนั้นจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเพิ่มศักยภาพในการศึกษาของพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นเชิงลึกและยั่งยืนในระยะยาว ผ่านการสร้าง ความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างองค์กรบริหารส่วนจังหวัด และสถานศึกษา ตามสภาพบริบท ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้า การพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้กับการใช้เทคโนโลยีในการศึกษา และการสร้างอาชีพในพื้นที่ชนบท โดยเป็นการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมนวัตกรรมและการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มโอกาสและเท่าเทียมทางการศึกษาในพื้นที่ การเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและการนำไปใช้ในอาชีพเป็นส่วนสำคัญในการเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคตที่ยั่งยืนของชุมชนชนบท ข้อเสนอแนะในการการศึกษาค้นคว้าต่อไป ควรมีการศึกษาและวิจัยพื้นที่นวัตกรรมการ

การศึกษาเชิงคุณภาพหรือการวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมเพื่อเข้าใจปัญหาและความต้องการ จากนั้นจึงมีการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กำพล เจริญรักษ์. (2565). การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. วารสารครุทรรศน, 2(1), 15-28.
- จิณฉัตร ปะโคทัง. (2561). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ. เรียกใช้เมื่อ 29 พฤษภาคม 2567 จาก <https://jeal.snru.ac.th/Files/Article/752-ArticleTextFile-20200328234048.pdf>
- ปกรณ์ชัย สุพัฒน์ และมนัญญา นาคสิงห์ทอง. (2566). การศึกษาปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ในพื้นที่ นวัตกรรมจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุทรรศน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 18(2), 37-49.
- ประภาภัทร นิยม และคณะ. (2563). โครงการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาต้นแบบพื้นที่นวัตกรรมจัดการศึกษา ระดับจังหวัด: กรณีศึกษาจังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันอาศรมศิลป์.
- วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูโรงเรียนพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง. วารสารศึกษาศาสตร์, 9(2), 40-50.
- วาทีณี พูลทรัพย์ และนุชนรา รัตนศิริระประภา. (2564). องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา. วารสารนวัตกรรมและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 6(2), 65-77.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). การเรียนรู้เกิดขึ้นได้อย่างไร. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอเอส อาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด.
- สมหมาย ปาริจฉัตร. (2562). “พ.ร.บ. เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา อีกหนึ่งไม้เด็ดปฏิรูปการศึกษา”. 8 ย่อหน้า. เรียกใช้เมื่อ 21 มีนาคม 2562 จาก มติชนสุดสัปดาห์: https://www.matichonweekly.com/column/article_165129
- สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกาญจนบุรี. (2561). แนวทางการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา. กาญจนบุรี: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี.
- สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดระยอง. (2566). แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดระยอง. ระยอง: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง.
- สิณีณากู อารีย์ และวุฒิชัย เนียมเทศ. (2566). การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารมหา จุฬานาครทรรศน, 10(10), 125-137.
- Likert, R. (1993). A Technique for the Measurement of Attitude. Chicago: Rand Mc Nally.